

Aktieägaravtal
för
Kommunal vattenförsörjning genom
"Vätternvatten AB"

1. Avtalslutande kommuner

Detta aktieägaravtal (nedan benämnt ”**Aktieägaravtalet**”) är träffat mellan:

- Hallsberg kommun, org. nr. 212000-1926
- Kumla kommun, org. nr. 212000-1975
- Laxå Vatten AB, org. nr. 556616-6202 (ett helägt bolag till Laxå kommun, org. nr.212000-1918)
- Lekebergs kommun, org. nr. 212000-2981 och
- Örebro Rådhus AB org. nr. 556005-0006 (ett helägt bolag till Örebro kommun, org. nr. 212000-1967).

Ovan angivna parter benämns nedan för ”**Aktieägarna**”. Hallsberg, Kumla, Laxå, Lekebergs och Örebro kommun benämns nedan var för sig för ”**Kommun**” och tillsammans för ”**Kommunerna**”.

2. Samarbetsform

Samarbetet ska ske genom Vätternvatten AB, org. nr. [*infoga org. nr.*], nedan benämnt ”**Bolaget**”.

För Bolaget ska bifogade bolagsordning gälla, se bilaga 1, med de tillägg eller ändringar som godkänns av bolagsstämman i Bolaget genom enhälligt beslut.

3. Bolagets verksamhet

Bolaget har som ändamål att projektera, uppföra och underhålla vattenförsörjningsanläggningar, nedan benämnda ”**Anläggningarna**”, och därefter producera och distribuera vatten till Kommunerna. Anläggningarna ska bestå dels av produktionsanläggningar och dels av lämpliga tunnelsystem och ledningar för rå- och dricksvatten fram till förbindelsepunkterna för respektive Kommun. En principskiss över Anläggningarna med förbindelsepunkter framgår av bilaga 2. Verksamheten i Bolaget ska genomföras i tre faser enligt nedan.

Fas 1, tillståndsprovning och projektering

Bolaget ska i ett första inledande och förberedande steg genomföra en tillståndsprovning och projektering för uppförande av Anläggningarna, nedan kallad ”**Fas 1**”. En preliminär tidplan med angivande av huvudsakliga åtgärder under Fas 1 och preliminär investerings- och kostnadsbudget framgår av bilaga 3. De åtgärder som ingår i Fas 1 utgörs av D – J i systemhandlingen/huvudtidplanen sist i bilaga 3, dvs. till och med momentet ”detaljprojektering”.

Fas 2, byggande

Bolaget ska i ett andra steg upphandla och bygga Anläggningarna, nedan kallad ”**Fas 2**”. Fas 2 ska genomföras först efter det att kommunfullmäktige i Kommunerna har godkänt detta, nedan

kallat ”**Igångsättningsbeslutet**”. Till grund för Igångsättningsbeslutet ska ligga en budget med investeringskalkyl och annat erforderligt underlag, som redovisas för Kommunerna liksom en detaljerad beskrivning av hur vattenförsörjningen ska ske och på vilka villkor under Fas 3. Sådana Kommuner som inte har fattat Igångsättningsbeslut inom ett år från det att den första av Kommunerna har fattat Igångsättningsbeslut efter att Fas 1 har slutförts ska anses ha begärt utträde ur Bolaget enligt punkt 15 nedan.

Fas 3, drift

Bolaget ska i ett tredje steg äga och driva Anläggningarna och mot ersättning förse Kommunerna (Laxå Vatten AB såvitt avser Laxå kommun) med vatten från Anläggningarna, nedan kallad ”**Fas 3**”. Detta ska ske utifrån följande principer:

- Kommunerna svarar själva för den lokala distributionen från förbindelsepunkt till respektive Kommun, se principskissen i bilaga 2.
- Bolaget ska ha möjlighet att sälja vatten till andra kommuner, kommunalförbund eller kommunala företag än Kommunerna om detta inte är till nackdel för Bolaget eller Kommunerna.
- Bolaget ska kunna förvärva och driva Kommunernas vatten- och avloppsanläggningar om den aktuella Kommunen och Bolaget har intresse av det. Varje sådan affär ska regleras i ett särskilt avtal som bygger på att aktuell Kommun svarar för samtliga kostnader som avser dessa anläggningar.
- Bolaget ska kunna erbjuda Kommunerna tjänster i övrigt inom VA- verksamheten.
- Bolaget ska verka för solidarisk samverkan mellan Kommunerna i syfte att uppnå en rationell och långsiktig hushållning med tillgängliga vattenresurser, vilket bör beaktas av Kommunerna vid investeringar i deras egna anläggningar.
- Bolagets verksamhet ska präglas av affärsmässighet. Mellan Bolaget och Kommunerna ska självkostnadsprincipen tillämpas med de avkastningskrav på Bolagets eget kapital som Kommunerna gemensamt beslutar för varje år. Om inte annat beslutas gemensamt av Kommunerna ska avkastningskravet motsvara 5 % av Bolagets eget kapital från och med inledningen av Fas 3.
- Kommunernas procentuella andelstal i Anläggningarnas kapacitet ska bestämmas i förhållande till Kommunernas folkmängd per den första november föregående kalenderår enligt Statistiska Centralbyråns statistik. Bolagets fasta kostnader ska fördelas mellan och ersättas av Kommunerna efter dessa andelstal med tre decimaler. För att utjämna skillnader i det pris som Kommunerna därmed får betala för levererad mängd vatten från Bolaget (m³-pris) (beroende på t.ex. olika anslutningsgrad hos Kommunerna) ska jämkning göras årligen enligt följande: för den Kommun som får högst m³-pris ska den del av den fasta kostnaden som ska ersättas av den Kommunen reduceras och täckas av övriga Kommuner efter deras andelstal i sådan utsträckning att m³-priset för den aktuella Kommunen motsvarar det som den Kommun som får näst högst m³-pris; och för den Kommun som får lägst m³-pris ska den del av den fasta kostnaden som ska ersättas av den Kommunen ökas och tillkomma övriga Kommuner efter deras andelstal i sådan utsträckning att m³-priset för den aktuella Kommunen

motsvarar det som den Kommun som får näst lägst m³-pris. Rörliga kostnader, dvs. kostnader som varierar med vattenproduktionen på marginalen i form av kostnader för el och kemikalier, ska fördelas efter levererad vattenmängd. Den ersättning Bolaget erhåller av Kommunerna för del i Anläggningarnas kapacitet och för vattenleverans ska sammantaget motsvara Bolagets självkostnader samt beslutade avkastningskrav på Bolagets eget kapital och moms.

- Bolagets vattenleveranser till Kommunerna ska ske på platser som är lämpliga i förhållande till Bolagets ledningsnät och det lokala nätets utformning, varvid en totalekonomisk lösning eftersträvas. Tekniska krav i övrigt och andra föreskrifter för Bolagets leveranser fastställs av Bolaget med tekniska samrådsorganets utlåtande som underlag.
- Kommunerna är skyldiga att godta vattenleverans oavsett i vilken av de regionala anläggningarna vattnet produceras.
- Kommun får inte utan Bolagets godkännande distribuera vatten från Bolaget till mottagare utanför kommungränsen.

En närmare redogörelse för driften under Fas 3 ska redovisas för Kommunerna i samband med Igångsättningsbeslutet.

4. Bolagets delägare

Endast kommuner eller av kommuner helägda aktiebolag kan vara delägare i Bolaget. I sådana fall då ett av kommun helägt aktiebolag är delägare i Bolaget ska dess ägarkommun vara solidariskt ansvarig tillsammans med delägaren för förpliktelseerna enligt detta Aktieägaravtal.

5. Aktiekapitalet och dess fördelning

Aktiekapitalet utgör 12 000 000 kronor med följande procentuella fördelning mellan Aktieägarna efter folkmängden i deras respektive Kommuner den 1 november 2016.

Hallsberg kommun	7,96 %
Kumla kommun	10,84 %
Laxå Vatten AB	2,90 %
Lekeberg kommun	3,88 %
Örebro Rådhus AB	<u>74,43 %</u>
	100 %

Andelarna i aktiekapitalet ska omfördelas vart tionde år från och med den dag då detta Aktieägaravtal ingås om relationerna mellan Kommunernas folkmängd motiverar detta.

Aktieägarna är skyldiga att medverka till sådan omfördelning av aktiekapitalet som följer vid tillämpning av bestämmelserna i punkt 8 om upptagande av ny delägarkommun.

Aktie ska vid omfördelningen enligt ovan överlåtas till kvotvärdet (dvs. aktiens motsvarande andel av aktiekapitalet).

Vid ökning av aktiekapitalet ska Aktieägarna delta i proportion till sina andelar av aktiekapitalet. Vid upptagande av ny delägarkommun enligt punkt 8 kan bestämmas att emission ska riktas till sådan ny delägare.

6. Förbud mot överlåtelse av aktie

Aktie får inte överlåtas annat än i samband med omfördelning enligt punkt 5 andra stycket ovan, i samband med upptagande av ny delägarkommun enligt punkt 8, eller utträde enligt punkt 15 nedan. Kommunerna har dock rätt att överlåta sina aktier till ett aktiebolag i vilket Kommunen (direkt eller indirekt) äger samtliga aktier förutsatt att den aktuella Kommunen kvarstår som solidariskt ansvarig tillsammans med köparen för förpliktelseerna enligt detta Aktieägaravtal. Aktieägare som är av Kommuner helägda aktiebolag har också rätt att överlåta sina aktier till den av Kommunerna som äger (direkt eller indirekt) samtliga aktier i Aktieägaren. I sådana fall inträder köparen som part i detta Aktieägaravtal istället för säljaren och parterna åtar sig att inte begära inlösen enligt hembudsklausulen i Bolagets bolagsordning.

7. Finansiering

Allmänt

Bolagets utgifter ska finansieras av Kommunerna. De utgifter som aktiveras ska finansieras med lån (se under rubriken ”**Lån**” nedan). De utgifter som inte aktiveras ska finansieras genom att Kommunerna faktureras för sin del (se under rubriken ”**Övrig finansiering**” nedan).

Lån

Kommunerna åtar sig att medverka till Bolagets lånefinansiering. Åtagandet fördelas mellan Kommunerna i förhållande till Kommunernas andel i aktiekapitalet, dvs. proportionellt i förhållande till respektive Kommuns ägande (direkta ägande eller indirekta ägande via helägt bolag) i Bolaget.

Finansiering kan ske genom antingen upptagande av lån från Kommunerna eller genom extern upplåning med borgen från Kommunerna. Bolaget ska upprätta en finanspolicy och inför varje styrelsemöte ska en uppföljning mot finanspolicyn samt finansieringsplan behandlas.

Bolaget ska betala en årlig marknadsmässig borgensavgift för ställd borgen till Kommunerna. Vid lån från Kommunerna utgår ett räntetillägg motsvarande borgensavgiften.

Kommunerna har, i samband med att detta Aktieägaravtal godkändes, beslutat om borgen för Bolagets låneförpliktelser om sammanlagt 277 mkr för att finansiera Fas 1.

Beslut om att begära utökad borgensram/låneram från Kommunerna ska fattas av bolagsstämman. Inför bolagsstämman ska styrelsen ta fram ett förslag på finansieringsplan. Ett sådant beslut är giltigt om det har biträtts av delägare med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna, dvs. kvalificerad majoritet. Aktieägarna förbinder sig att tillse att Kommunerna bifaller en sådan begäran av bolagsstämman och ansvarar för att nödvändiga åtgärder omgående vidtas.

Bolaget ska ge Aktieägarna underlag för budgetarbete och ekonomisk långtidsplanering.

Övrig finansiering

Av punkt 3 ovan under rubriken "Fas 3, drift" framgår hur Bolagets kostnader ska fördelas under Fas 3. Samma princip ska gälla för fördelning av Bolagets utgifter under Fas 1 och Fas 2, som inte aktiveras, dvs. Bolaget ska ha rätt att fakturera Kommunerna (Laxå Vatten AB såvitt avser Laxå kommun) för utgifterna proportionellt i förhållande till respektive Kommuns relativa andelstal beräknat utifrån Kommunernas folkmängd per den första november föregående kalenderår enligt Statistiska Centralbyråns statistik (utan sådan jämkning som beskrivs i punkt 3 ovan) samt beslutade avkastningskrav på Bolagets eget kapital och moms. I bilaga 3 under rubrik "Drift" finns en preliminär kostnadsbudget för driften under Fas 1.

8. Villkor för nytillträdande kommuner

Aktieägarna ska verka för och i god anda diskutera förutsättningarna för upptagande av ny delägarkommun i Bolaget om detta är till fördel för Kommunerna och Bolaget. Upptagande av ny delägarkommun i Bolaget kräver godkännande av kommunfullmäktige i Kommunerna och enhälligt beslut på bolagsstämman. Vid sådant beslut ska villkoren för tillträdet bestämmas, däribland följande;

1. vilka nödvändiga följdändringar som ska göras i detta Aktieägaravtal och i bolagsordningen till följd av att den nya delägarkommunen inträder som part i Aktieägaravtalet och delägare i Bolaget,
2. på vilket sätt och på vilka villkor (inklusive pris på aktie) som den nya delägarkommunen ska antingen förvärva aktier från övriga Aktieägare eller teckna nya aktier i Bolaget vid en riktad nyemission för att åstadkomma fördelningsprincipen i punkt 5 ovan och för att finansiera och täcka kostnaderna för tillkommande anläggningar och andra åtgärder som uppkommer för att bereda och genomföra en anslutning till systemet,
3. på vilket sätt som den nya delägarkommunen ska finansiera och täcka ökade kostnader för att genomföra driften av det utökade systemet,
4. att den nya delägarkommunen ska medverka till Bolagets befintliga finansiering genom lån eller borgen till Bolaget enligt punkt 7 och enligt fördelningsprincipen i punkt 5, och
5. i vilken utsträckning den nya delägarkommunen ska ha rätt att tillsätta styrelseledamöter och/eller suppleanter i styrelsen.

9. Styrelse

Bolagets styrelse ska tills vidare bestå av 7 ledamöter och 5 suppleanter, som nomineras enligt följande:

	Ledamöter	Suppleanter
Hallsberg kommun	1	1
Kumla kommun	2	1
Laxå kommun	1	1
Lekeberg kommun	1	1

Handling 3a

Örebro kommun	2	1
Totalt	7	5

Kommunerna garanteras därigenom representation genom minst en ledamot eller suppleant.

En suppleant utsedd av en Kommun kan inte träda in istället för en styrelseledamot som utsetts av en annan Kommun. Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden. Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

Styrelsen ska på kallelse av ordföranden sammanträda minst en gång per räkenskapsår och i övrigt när styrelseledamot så påkallar. Kallelse till styrelsesammanträde med angivande av plats och dagordning ska skickas till samtliga ledamöter och suppleanter minst en vecka före styrelsemötet såvida inte ärendets brådskande natur påkallar kortare tid.

För det fall inte annat beslutas av ordföranden eller en styrelseledamot så begär kan styrelsemötena hållas per capsulam varvid samtliga styrelseledamöter ska underteckna protokollet.

Aktieägarna ska tillse att de styrelseledamöter och suppleanter som utsetts ska åta sig uppdraget utan ersättning såvida inte bolagsstämman genom beslut som fattas med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna (dvs. kvalificerad majoritet) beslutar om att arvode ska utgå.

Ordföranden utses av styrelsen. Ordföranden ska inte ha utslagsröst vid lika röstetal.

Bolagets firma ska, utöver av styrelsen, tecknas i förening av ordföranden och två av de ledamöter som utsetts av de två största Kommunerna samt i förening av ordföranden och VD.

Styrelsen utser Bolagets VD. Vid rekryteringen av VD ska styrelsen utse en rekryteringsgrupp som ska ansvara för att genomföra rekryteringsprocessen och ta fram en huvudkandidat och förslag på anställningsvillkor. Ordföranden (eller den ordföranden utser) presenterar därefter rekryteringsgruppens förslag för styrelsen för beslut. Samtliga Aktieägare ska ges möjlighet att ingå i rekryteringsgruppen genom en representant vardera.

10. Revisorer

För granskning av Bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en auktoriserad revisor. Var och en av de två största Kommunerna utser en lekmannarevisor.

Lekmannarevisorernas uppdrag gäller till slutet av den ordinarie bolagsstämma som hålls året efter kommunalval.

Kommunernas revisorer äger rätt att om de så önskar få insyn i Bolagets räkenskapshandlingar.

11. Ägardirektiv, ägarsamråd och ägardialog

Ägardirektiv

De ägardirektiv som fastställs för Bolaget reglerar hur Bolaget ska styras, utvecklas och ger övergripande strategiska riktlinjer till Bolagets ledning, i enlighet med Kommunernas mål och syften och med utgångspunkt från detta Aktieägaravtal.

Ägardirektiven ska beslutas av respektive Kommuns fullmäktige och antas av bolagstämman för Bolaget. Ägardirektiv som kommunfullmäktige i samtliga Kommuner gemensamt har beslutat för Bolaget blir automatiskt bindande för Bolaget, dvs. utan att bolagsstämman behöver bekräfta besluten. För att övriga ägardirektiv ska vara bindande för Bolaget ska ett beslut på bolagsstämman att anta ägardirektivet ha biträtts av med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna, dvs. kvalificerad majoritet.

Ägarsamråd

Ägarsamrådet är ett beredande organ som har till syfte att samråda i ägarfrågor och ska bestå av representanter från respektive Kommun med mandat att företräda Kommunen i strategiskt viktiga frågor.

Medlemmar ur Bolagets styrelse bör inte representera Kommun i samrådsorganet.

Kallelse till ägarsamråd ska ske minst en gång per år, i samband med ägardialog med Bolagets ledning. Ytterligare möten kan hållas vid behov eller på initiativ från någon av Kommunerna. Sammankallande är Örebro kommun.

Ägardialog

Ägardialogen är ett forum där Kommunerna och Bolagets ledning kan diskutera strategiskt viktiga frågor, följa upp ägardirektiven samt identifiera eventuella behov av revidering.

I ägardialogen deltar ägarsamrådet eller representanter från ägarsamrådet, ordförande och VD i Bolaget. Ägardialogen ska hållas minst en gång om året i samband med ett ägarsamråd.

12. Löpande samråd och information

För löpande samråd och information ska finnas:

Tekniskt råd med medlemmar från respektive Kommun. Sakkunnig ska representera respektive Kommun med ansvar för tekniska frågor.

Ekonomiskt råd med medlemmar från respektive Kommun. Sakkunnig ska representera respektive Kommun med ansvar för ekonomiska frågor.

Respektive råd ska sammanträda minst två gånger per år samt vid behov.

Alla väsentliga frågor, som ska behandlas av styrelsen samt viktig information, ska tas upp i respektive råd. Vid vissa frågor ska, om styrelsen så önskar eller om det annars framgår av detta Aktieägaravtal, rådet lämna ett skriftligt yttrande som underlag för styrelsens beslut.

Vid rådets sammanträde och övriga arbete ska de tjänstemän inom Bolaget som har ansvaret för Bolagets verksamhet inom respektive fackområden delta.

Sammanträden ska protokollföras, sekreterare ska vara tjänstemän inom Bolaget, protokoll ska justeras av en medlem för respektive samrådsorgan som utses vid sammanträde.

13. Frågor som ska underställas respektive kommunfullmäktige för ställningstagande före beslut och beslut som kräver kvalificerad majoritet respektive enhällighet på bolagsstämma

Följande frågor ska underställas respektive Kommuns kommunfullmäktige för ställningstagande före beslut och kräver beslut av Bolagets bolagsstämma som ska fattas med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna (dvs. kvalificerad majoritet):

Frågor av principiell karaktär eller av större vikt, t.ex.

- Större investeringar
- Väsentlig förändring av Bolagets verksamhet
- Borgensärenden
- Nya kreditinstrument, t ex certifikat- och obligationsprogram
- Överlåtelse eller förvärv av tillgångar eller verksamhet i Bolaget som utgör väsentlig del av Bolagets verksamhet eller som på ett väsentligt sätt påverkar verksamheten och/eller fast egendom
- Köp eller försäljning av aktier

Beslut om nya delägare och ändring av bolagsordningen kräver godkännande av kommunfullmäktige i Kommunerna och enhälligt beslut av Bolagets bolagsstämma.

14. Utövande av rösträtt

Aktieägarna förbinder sig att vid utövandet av sin rösträtt vid bolagsstämma och genom Kommunernas representanter i styrelsen se till att bestämmelserna i detta Aktieägaravtal uppfylls.

15. Aktieägare som vill utträda ur Bolaget

Aktieägare har rätt att begära utträde ur Bolaget och detta Aktieägaravtal. Utträde ska ske vid den tidpunkt som övriga Aktieägare bestämmer, dock senast trettiosex (36) månader efter det att begäran om utträde framställdes.

Inlösen ska ske i förhållande till Aktieägarnas andelar i aktiekapitalet vid tidpunkten för framställan om begäran om utträde. Lösenbeloppet per aktie vid inlösen ska motsvara aktiernas kvotvärde (dvs. aktiens motsvarande andel av aktiekapitalet i Bolaget).

Aktieägare som träder ur detta Aktieägaravtal ska ersätta Bolaget för den kostnad, skada och förlust som Bolaget eller övriga Aktieägare åsamkas på grund av att Aktieägaren träder ur Aktieägaravtalet.

Om Aktieägarna inte inom fyra (4) månader efter det att begäran om utträde framställdes kan komma överens om den ersättning som den utträdande Aktieägaren ska betala till Bolaget och/eller till de övriga Aktieägarna ska utlåtande om ersättningen inhämtas från en oberoende

Handling 3a

värderingsman utsedd av Aktieägarna. Om Aktieägarna inte inom sex (6) månader efter det att begäran om utträde framställdes enats om vem som ska utses till sådan värderingsman, ska värderingsmannen på Aktieägares begäran utses av Stockholms Handelskammare.

Värderingsmannen ska bestämma ersättningen enligt bestämmelserna i denna punkt, beräknat per tidpunkten för framställan om begäran om utträde.

Kostnaderna för värderingsutlåtandet från den oberoende värderingsmannen ska till hälften betalas av den utträdande Aktieägaren och till återstående del av övriga Aktieägare i förhållande till deras respektive andelar i aktiekapitalet vid tidpunkten för framställan om begäran om utträde.

16. Enkelt bolag

Parterna har inte med detta Aktieägaravtal haft för avsikt att bilda ett enkelt bolag. Om detta Aktieägaravtal ändå skulle medföra att Aktieägarna anses ha ingått ett enkelt bolag, och grund för likvidation av detta bolag föreligger enligt lagen om handelsbolag och enkla bolag, ska det enkla bolaget inte likvideras, utan den part till vilket likvidationsgrunden är hänförlig ska utträda ur det enkla bolaget.

17. Avtalstid

Detta Aktieägaravtal gäller från och med dagen för dess undertecknande till och med 2047-12-31. Om Aktieägaravtalet inte sagts upp av någon av Aktieägarna till upphörande per 2037-12-31 med iakttagande av en uppsägningstid om fem år förlängs Aktieägaravtalet automatiskt med tio år och förlängs sedan med tio år i taget om det inte sagts upp med iakttagande av fem års uppsägningstid för varje gång dock längst fram till 2067-12-31.

Om uppsägning sker ska förhandlingar mellan Aktieägarna inledas om Aktieägaravtalets fortsatta giltighet och Bolagets bestånd.

18. Arkivmyndighet

Kommunstyrelsen i Örebro kommun ska i egenskap av arkivmyndighet tillse att Bolaget fullgör sina skyldigheter enligt 3 – 6 §§ Arkivlagen (1990:782). Bolagets ska följa Örebro kommuns arkivreglemente.

Bilagor:

1. Bolagsordning
2. Principskiss över anläggningarna och förbindelsepunkter
3. Preliminär investerings- och kostnadsbudget Fas 1

Av detta Aktieägaravtal har Aktieägarna tagit var sitt exemplar.

Ort:..... den ____ / ____ 2017

För Hallsbergs kommun

Ort:..... den ____ / ____ 2017

För Kumla kommun

Ort:..... den ____ / ____ 2017

För Laxå Vatten AB

Ort:..... den ____ / ____ 2017

För Lekebergs kommun

Ort:..... den ____ / ____ 2017

För Örebro Rådhus AB

